

τοῦ χυδαίου, πού ὀλοένα πιό ἀκόλαστη,
στήν περήφανη γίνεται ὠδή μου.

Ἄχ, τὸ ξέρω! παιχνίδι μὲ διάλεξες
τῆς τρελλῆς σου ἐφροσύνης. Ξεδόνεις,
τῆς Λητώσ γιὰ πανώριε, γροικῶντας με
τῶνομά σου στή γῆ νὰ δοξάζω.

Μὰ ποιὸ μένει σ' ἐμὲ ἱκανοποίηση,
τὴν καρδιά μου ὅταν μοῦ εἶναι μοιραῖο
νὰ ματώνω στὸ κάθε τραγούδι μου,
καὶ νὰ ζῶ πάντα δίχως ἀγάπη;

Ἄνοιξι τοῦ 1912

ΣΩΤΗΡΗΣ ΣΚΙΠΗΣ

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Κ. ΠΑΛΛΗ (*)

*** 11)24 Ἰανουάριος 1912

Ἀγαπητὲ κ. Ἀλεξ. Πάλλη,

Μὲ μεγάλη μου χαρὰ διάβασα στὸν «Νουμά»
πῶς στέλνετε χάρισμα τὸ νέο βιβλίο (Φυσική) τοῦ
Ἑρμοῦ, σὲ ὅσους σᾶς τὸ ζητοῦνε. Ὁ ἱερός ἀγῶνας
Σας γιὰ τὴν ἐθνική μας γλώσσα κι' οἱ τόσες εὐγενι-
κὲς αὐτοθυσίαι σας μᾶς γαμίζουνε τὴν καρδιά μ' ἀ-
τελείωτη εὐγνωμοσύνη στὸ ἱερὸ ὄνομα σας πού τὸ
προσφέρνομε μὲ μεγάλο σεβασμὸ ἐμεῖς ἐδῶ οἱ μι-
κροὶ οἱ νηοθαφτισμένοι. Μᾶς δείχνετε τὸν ἴσιο τὸ
δρόμο καὶ μέσα στὸ πυκνὸ σκοτάδι γύρω μας εἰσθε
ἀπ' τοὺς ὀλίγους ἐκλεκτοὺς πού βασιτάτε ἀψηλά τὸ
φῶς καὶ μᾶς φέγγετε ὅλους γιὰ νὰ βγοῦμε ἀπ' τὴν
αἰώνια νύχτα.

Γεννήθηκα ξενόγλωσσος. Τὰ Ρωμαίικα τᾶμαθα
στὸ σχολεῖο. Εἶχα μεγάλες κλίσι: στὰ γράμματα καὶ
διάβαζα πολύ. Στὸ *** Γυμνάσιο τέλος διάβασα
τὸν Ροῦδη καὶ κατόπι διάφορα ἔργα γιὰ τὸ Γλωσσι-
κὸ ζήτημα. Νηοφώτιστος ἔπεσα μὲ τὰ μούτρα στὴ
μελέτη τῆς ἐθνικῆς μας γλώσσας.

Ἡ ἀπογοήτευσί μου ἦταν πολὺ μεγάλη ὄντας
εἶδα πῶς ὅλες ἡ προσπάθειαι μου καὶ τὰ καλλήτερα
μου εἶχαν πάγη στὰ χαμένα κι' ὠρκίσθηκα νὰ μὴ
πιάσω βιβλίο μηδ' ἐφημερίδα στὴν καθαρέβουσα.
Εἶνε ἕξι χρόνια ἀπὸ τότε. Ἡ τύχη κι' ὁ ἀγῶνας
γιὰ τὸ ψωμί μ' ἔρριξαν σὲ μεγαλοπόλεις ὅπου ἡ

(*) Ὁ κ. Πάλλης μᾶς παρακαλεῖ νὰ πληροφορήσουμε
πρὸς χαρὰ τοὺς τοὺς φίλους τῆς δημοτικῆς πῶς ἐντὸς τοῦ
Ἰανουαρίου τοῦ ζήτησαν κ' ἔστειλε 311 τόμους. Ἀπὸ τὴν
ἀρχὴ τοῦ 1912 ὡς τώρα ἔστειλε περίπου 1500.

γλώσσα εἶναι κατατρεμμένη ἀπ' τὸ σχολεῖο καὶ
τοὺς δασκάλους. Ἄρχισα νὰ διαβάζω τὸν Σολωμὸ
καὶ τὸν Παλαμᾶ. Ἦθελα ν' ἀποκτήσω καὶ τὰ δικά
Σας τὰ ἔργα καὶ μάλιστα τὴν μετάδοσιν τῆς «Ἰ-
λιάδας» πού ἔτυχε νὰ διαβάσω ἓνα κομμάτι τῆς στὴ
Γραμματικὴ τοῦ Ρερνοῦ. Σ' ὅποιο βιβλιοπωλεῖο κι'
ἀν ἔγραφα δὲν εἶχαν. Θὰ σᾶς χρωστῶ μεγάλη χά-
ρι ἀν σημειώσητε σὲ μὴ ἀκρῆμα τῆς «Φυσικῆς» τὸ
μέρος πού μπορῶ νὰ βρῶ τὰ ἔργα Σας.

Νὰ μὲ συμπαθήσητε γιὰ τὴ σκοτούρα πού Σᾶς
δίδω μ' αὐτὴ τὴν ἐπιστολή μου,

Δικός σας

Μεγάλαι εὐεργέτη τοῦ Γένου μας

Μὲ θιασασμὸ μεγάλο παρακολούθησα, ὅσο ἡ
φτωχὴ μου δύναμι μὲ ἄφινε, τὸν μεγάλον ἀγῶνα
γιὰ τὴν πραγματικὴν ἀναγέννησιν τοῦ γένου μας καὶ
χωρὶς θὰ θέλω νὰ σᾶς κοπλιμεντάρω πάντοτε σας
ἐθαύμασα γιὰ τὴν δράση σας στὸ ζήτημα τὸ γλωσ-
σικό.

Ὅξου ἀπὸ τὴν μεγάλη σας λογοτεχνικὴν ἐργα-
σία, πού ἐγὼ ἀδυνατῶ νὰ τὴν ἐχτιμήσω ὅσο τῆς
πρέπεται μὰ πού μὲ τὸ αἴσθημα μου στὰ λίγα κο-
μμάτια πού ἔτυχε νὰ διαβάσω καὶ ἀπὸ τὴν Ἰλιάδα
σας καὶ ἀπὸ τὸ Κύκλωπα σας καὶ ἀπὸ τὸ Ταμπου-
ρᾶ καὶ Κόπανο πού ὁ Ἑλθετικὸς Μῦθος μὲ μάγε-
ψε. Τὰ λίγα κομμάτια λέω πού διάβασα τὰ αἰσταν-
θηκα βαθειά.

Θὰ τὸ θεωροῦσα ἐφύχημα μου ἀν εἶχα τὴν τι-
μὴ νὰ μοῦ στέρνατε τὰ ἔργα σας γιὰ νὰ μπορέσω νὰ
τὰ διαβάσω καὶ ἐγὼ καὶ νὰ τὰ δεῖξω καὶ σὲ ἄλ-
λους ὁμόφρονες μὴ φανατισμένους ἀπὸ τὴν ἀμάθεια
καὶ τὴν κακοβουλία.

Περιμένω πάντοτε, ἕνας πιστὸς ἀπάνου στὴν
ἰδέα καὶ ἕνας θιασαστῆς σας

Μὲ σεβασμὸ

*** τῆς 4 τοῦ Ἰανουαρίου τοῦ 1912

Σ' ὅσους φίλους μᾶς γράφουτε νὰν
τοὺς στέλνομε τὸ «Νουμά», ἀναγκαζό-
μαστε νὰ παρατηρήσομε πῶς μᾶς εἶναι
ἀδύνατον νὰν τὸν στέλνομε χωρὶς προ-
πλερωμῆ. Ἐξ πρὸς αὐτὸ ἡ ἀπόφασί μας
εἶναι τελειωτικὴ.